

още сили не само себе си да защитява, но и да изругае всичко неизругано до сега.

За мене тази книга взета по отношение на нейния автор не е нищо друго освен изповед на уверен в своята непорочност и безгрешност фарисей, и най-безцеремона клевета към тези, от които се е побоял че ще оспорват неговата невинност. В нея нема нито искра от любов към това, което е вършил и тези, за които е страдал. Не такива са изповедите на дълбоко верващите в доброто, в бъдещето, в Бога.

Спомнете си какви са изповедите на великите хора. Представете си страдалческия образ на кляушия се Гогол, който не като полицаи, както прави Михайловски, а като най-деликатен художник е оклеветил човек пред Бога.

Каква несжизмерима разлика между чистата обхваната от огнен ентузиазм и мистически ужас душа на Гоголя и фарисейски клеветническа душа на Михайловски.

Да, целата тази книга е жестока клевета пред Бога, насочена против всички, които биха се осмелили да се сжмняват в земната безгрешност на автора. Каква полза от всичко това за верващия! Нали Бог всичко знае и всичко види!

Аз не ще се спирам на чисто литературните достоинства на книгата. Те не са големи. Нас в случая ни интересува личността на автора и как тя се е отразила в тази му книга, написана единствено в защита на себе си. Въпреки значително принижения тон на автора, тази книга напълно ще потвърди нашите отдавна сложени сжмнения за него като личност, като поет. Не обръщайте внимание на тук там смирените думи, които могат да издумат както най-грешните, така и най-праведните уста.

Ще спра само тук там из книгата.

„Живех в тжлпите сам, — не ме разбраха. Всичко в мен добро, раздадох душата ми обреха, — оставиха ми черното тегло . . .

Посях любов, — поженах срам, вражди
Напущам веч световните стжгди.

— — — — —
С очи обжрнати към небосклона!

Много характерно откровение. В тжлпите сам! Та тжкме това и ние искахме да кажем: че никога той не се е чувствувал добре между хората и в техните души, както и те при него. Защото се е боял да ги допусне да заникнат в неговата.

И при все това той тжрси хората повече отколкото те него. Тжрси ги да им каже, че не ги обича и да ги изобличи, че не са такива, каквито той ги иска да бъдат. А след това пак бега на уединение. И когато е между хората той,